

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2016. október hó 5. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlottellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2016. április hó 14. napján kihirdetett 3.Bf.899/2015/7. számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott börtönbüntetését 400 (négy száz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. Az egy napi tétel összegét 1 000 (Egyezer) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott 400 000 (Négy százezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 400 (négy száz) napi fogházra kell átváltoztatni.

A vezető tisztségviseléstől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

A vagyonelkobzás vonatkozásában mind a másodfokú, mind az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezését hatályon kívül helyezi és a Miskolci Járásbíróságot különleges eljárás lefolytatására utasítja.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott lakcíme helyesen: ...

Személyi igazolványának száma: ...

I n d o k o l á s :

A Miskolci Járásbíróság 2015. június 30. napján kihirdetett ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. adócsalás büntetében, amelyből 1 rb. cselekményt folytatólagosan követett el (1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), valamint ezzel halmazatban 1 rb. adócsalás büntetében (1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés).

Ezért halmazati büntetésül a vádlottat 1 év 8 hónap börtönbüntetésre és 2 év vezető tisztségviseléstől való eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását az elsőfokú bíróság 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha a próbaidő alatt megállapítják, hogy a szabadságvesztés végrehajtását kizáró ok ellenére függesztették fel, vagy az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

A vádlott esetében 9 362 000 Ft összeg erejéig vagyonelkobzás elrendelésére került sor.

Az elsőfokú bíróság kimondta, hogy a vádlott köteles az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentettek be a vádlott és meghatalmazott védője elsődlegesen felmentésért, míg másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett.

A másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék 2016. április hó 14. napján kihirdetett ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta akként, hogy a vádlottat az ellene 1 rb. adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

A börtönbüntetés tartamát 1 évre, míg a büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 2 évre enyhítette.

Mellőzte a vagyonelkobzás elrendelésére vonatkozó ítéleti rendelkezést.

Egyebekben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

A másodfokú ítéletet az ügyész a nyilatkozattételre nyitva álló törvényes határidőn belül tudomásul vette, míg a vádlott és a védő felmentésért elsődlegesen, másodlagosan enyhítésért, továbbá a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezéséért jelentettek be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség a másodfokú ítélet megváltoztatását indítványozta, vagyonelkobzás alkalmazását a vádlottal szemben, egyebekben a másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Debreceni Ítéltáblához eljuttatott beadványában a védő fellebbezését elsődlegesen hatályon kívül helyezés érdekében tartotta fenn, mivel álláspontja szerint mind az első-, mind a másodfokú ítéletben az indokolási kötelezettség megsértése érhető tetten, sem az első-, sem a másodfokú bíróságok a rendelkezésre álló összes bizonyítékot nem értékelték, mérlegelték, mindez a mulasztás oly nagymértékű, mely az ítélet egészére kiható abszolút eljárási szabálysértés, egyértelműen hatályon kívül helyezéshez vezethet. Ezen túlmenően a védő azon álláspontját is kifejtette, hogy a szükséges és lehetséges bizonyítást teljes körűen nem vette fel sem az első-, sem a másodfokú bíróság, amely megalapozatlanságot eredményezett. Kitért arra a védő, hogy amennyiben a harmadfokú bíróság nem ért egyet álláspontjával a hatályon kívül helyezés és új eljárásra utasítás körében, ebben az esetben bizonyítottság hiányában a vádlott felmentésére tesz indítványt. Kifogásolta egyébként a védő az adócsalás büntette minősítését is, áfa adónemben a folytatólagosság megállapítását, továbbá felvetette a közvetett tettesség problémakörét. A védő beadványában harmadsorban az enyhítés végett is bejelentett fellebbezését fenntartotta, indítványozta, hogy amennyiben a harmadfokú bíróság felülbírálatra alkalmasnak találja a másodfokú bíróság határozatát, úgy az alkalmazott joghátrányok körében a szabadságvesztés büntetést pénzbüntetésre enyhítse, illetőleg a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetését mellőzze.

A vádlott fellebbezése a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján joghatályos (BH.2010.180.).

A Debreceni Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt a Be. 387. § (1), (2) és (4) bekezdései alapján teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok a perrendi szabályok betartásával jártak el az ügyben.

A törvényszék a másodfokú eljárás során helytállóan észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének alapvetően eleget tett, azonban elmulasztotta ismertetni az elsőfokú tárgyaláson a nyomozati iratok 1445-1450. oldalán található kiegészítő igazságügyi könyvszakértői véleményt, melyre ugyanakkor tényállást alapított.

A másodfokú bíróság erre tekintettel a Be. 353. § (1) és (2) bekezdései szerint bizonyítás felvételét rendelte el az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében, mely szabálysértés gyakorlatilag részbeni megalapozatlansághoz vezetett. A törvényszék tárgyalást tartott, ismertette a kiegészítő igazságügyi könyvszakértői véleményt, mely ismertetéssel így a tényállás megalapozottá vált.

Az ítélet tábla nem osztotta a védő azon álláspontját, miszerint az első- és a másodfokú bíróságok indokolási kötelezettségüknek oly nagymértékben nem tettek volna eleget, hogy ezáltal a megállapított tényállás felülbírálatra alkalmatlan lenne. Mind az első-, mind a másodfokú bíróság körületekintően eleget tett indokolási kötelezettségének, részletes indokát adta annak, hogy mely tényeket miért rögzített a tényállásban, milyen bizonyítékok szolgáltattak alapot a tényállás megállapításának. Itt külön kiemeli az ítélet tábla, hogy a másodfokú bíróság ítéletének 5. oldal 1. bekezdésében kifejezetten utalt a könyvszakértői véleményre, illetőleg a kiegészítő könyvszakértői véleményre, továbbá a szakértői vélemények mellékletére.

Éppen az alap könyvszakértői vélemény, illetőleg annak 1-3. számú mellékletében foglaltak alapján is vált rögzíthetővé, miszerint 2007. esztendő I. negyedévében negyedéves áfa bevalló volt a társaság, azonban 2007. április hónapjától havi gyakoriságú áfa bevallásra lett volna kötelezett.

Részletes indokát adták a bíróságok annak is, hogy az adásvételi szerződés miatt tekinthető színleltnek, e körben a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és tanúvallomások is értékelésre kerültek. Kifogástalanul került az megállapításra már az elsőfokú bíróság ítéletében, miszerint a kihallgatott tanúk vallomásait és az azt alátámasztó okirati bizonyítékokat mérlegelve kétséget kizáróan megállapítható, hogy a ...-t 2010. szeptember hó 1. napja után is ... vezette, az érdemi döntéseket ő hozta, a kft. valamennyi üzleti partnerével ő állt kapcsolatban, a kft. bankszámlája felett továbbra is ő volt jogosult rendelkezni.

A másodfokú bíróság általi változtatásokkal rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csupán a harmadfokú eljárásban kisebb korrekcióra szorul az iratok tartalma alapján, így a Be. 393. § (2) bekezdése szerinti nyilvános ülés eredményeként az ítélet tábla a következőképpen pontosítja, egészíti ki a tényállást:

Az elsőfokú ítélet 4. oldalán a táblázat összesítésében a bruttó érték alatt 78 450 341 Ft tüntetendő fel, míg az áfa összesen 13 075 054 Ft-ot jelent (könyvszakértői vélemény nyomozati irat 461. lapszáma, 1. sz. melléklet nyomozati irat 475. lapszámán).

A harmadfokú nyilvános ülésen a vádlott előadta, hogy jelenleg is gazdasági társaság ügyvezetője, illetőleg 2007 óta folyamatosan különböző gazdasági társaságok ügyvezetője volt.

Az így pontosított tényállás most már a Be. 388. § (1), (2) bekezdései nyomán irányadó a harmadfokú eljárásban.

Az enyhítés végett bejelentett védelmi jogorvoslat alapos.

A helyesen megállapított tényállásból okszerűen vontak következtetést az első- és másodfokú bíróságok a vádlott bűnösségére 2 rb. adócsalás büntetében, amelyből 1 rb. cselekmény folytatódólagosan elkövetett (1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdés és (3) bekezdés).

Ugyanakkor a másodfokú bíróságnak a felmentő rendelkezése a különadót illetően az 1 rb. adócsalás büntette miatt (1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés) törvényes.

Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán a harmadfokú eljárásban a további felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezethet.

A vádlott terhére rótt cselekmények minősítése és az alkalmazandó joghátrány szempontjából a másodfokon eljáró bíróság is kifogástalanul alkalmazta az 1978. évi IV. tv. 2. §-ában foglaltaknak megfelelően a cselekmények elkövetésekor hatályos büntető anyagi szabályokat.

A büntetés kiszabása során a bíróság helytállóan jelölte meg az enyhítő körülményeknél a jelentős, 9 éves időmúlást, mely meghaladja az elévülési időt, így az viszonylag nagy nyomattal bíró enyhítő körülmény.

Ezzel szemben az elsőfokú bíróság által súlyosító körülményként értékelt bűnhalmazatra történő utalás mellőzendő a másodfokú felmentő rendelkezésre tekintettel.

A vádlottal szemben 2 rb. adócsalás büntette miatt került halmazati büntetés kiszabásra. (Kúria 56.BK. vélemény III/6. szám)

Az összes szempontot egybevetve, az 1978. évi IV. tv. 37. §-ában meghatározott büntetési cél a 83. §-ban rögzített bünteteskiszabási elvekkel együtt az ítélőtábla álláspontja szerint enyhítő szakasz alkalmazása mellett (1978. évi IV. tv. 87. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontja) pénzbüntetés kiszabásával is elérhető.

Az 1978. évi IV. tv. 51. § (1)-(2) bekezdéseinek alkalmazásával az ítélőtábla a vádlottat 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, míg az egy napi tétel összegét 1000 Ft-ban állapította meg a vádlottnak a harmadfokú nyilvános ülésen tett személyes előadása alapján. A vádlott azt nyilatkozta, hogy jelenleg is több cég ügyvezetését látja el.

Az 1978. évi IV. tv. 56. § (1) bekezdése kimondta: foglalkozásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt

a) szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével követi el, vagy

b) foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

A (2) bekezdés szerint a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szempontjából foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója; a szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelő bizottságának tagja; a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja vagy egyéni vállalkozó.

Az adócsalás büntette bűncselekményeket a vádlott közel 9 évvel ezelőtt követte el, áfa adónemben a költségvetést 9 362 000 Ft összeggel károsította meg, míg társasági adónemben 3 457 000 Ft-tal. A vádlott elmondása szerint a cselekmény elkövetésének ideje óta folyamatosan gazdasági társaságok vezető tisztségviselőjeként tevékenykedik, nincs adat arra, hogy az eltelt időszak alatt újabb büntetőeljárás indult volna nevezettel szemben. A vádlott a vezető tisztségviselésből származó jövedelméből látja el családját, így az ítélőtábla az összes szempontot egybevetve arra a meggyőződésre jutott, hogy amennyiben a lehetőségként biztosított foglalkozástól eltiltás mellékbüntetését alkalmazná, ebben az esetben az a büntetésen túlmutató hátrányt jelentene ténylegesen, hiszen a családjának megélhetését nem tudná a vádlott biztosítani eddigi keresőfoglalkozása alapján.

Az eset összes körülményét egybevetve, mérlegelve, az ítélőtábla arra a meggyőződésre jutott, hogy a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazása nem indokolt a vádlottal szemben, így azt mellőzte a másodfokú határozatból.

Az elsőfokú bíróság a vádlott esetében 9 362 000 Ft összeg erejéig vagyonekobzást rendelt el. A vagyonekobzás elrendelésére vonatkozó ítéleti rendelkezést a másodfokú bíróság mellőzte.

A törvényszék álláspontja helyességének indokául felhozta a Kúria 95. sz. BK. véleményének III. pontjában kifejtetteket. A törvényszék utalt a kétszeres elvonás tilalmára, illetőleg kiemelte, miszerint arra nézve, hogy a vádlott gazdagodott volna a be nem fizetett adók kapcsán, adat nem merült fel, ekként vagyonekobzás alkalmazásának nincs helye vele szemben, míg a felszámolásra került.

Sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság vagyonekobzással kapcsolatos rendelkezése nem megalapozott.

A Be. 387. § (4) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a megtámadott másodfokú ítéletnek az elkobzásra, a vagyonekobzásra, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételére, a pártfogó felügyelet elrendelésére, a lefoglalásra, a polgári jogi igényre, a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vagy a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezését hivatalból felülbírálja.

A Be. 388. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak.

A nyomozati iratok mellékleteként szereplő 1. számú melléklet tartalmazza a NAV Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adóigazgatóság által megküldött iratanyagot. Ebben az iratanyagban 3. sorszám alatt található jegyzőkönyv, mely 2009. május 19-i keltezésű, ehhez kapcsolódóan 2. sorszám alatt található meg az az adóhatósági határozat, amely 2009. június 29-ei keltezésű, majd az első befűzött adóhatósági határozat ennek a 2009. június 29-ei határozatnak a módosítása. A módosított határozat 2009. augusztus 25. napi keltezésű. A határozat rendelkező részében szerepel, miszerint az adott határozat - fellebbezés hiányában - a kézbesítéstől számított 30 nap elteltével emelkedik jogerőre.

A hivatkozott anyagokban a vádbeli időszakot felölelően áfa adónemben különféle megállapítások találhatók, azonban egyértelműen az nem állapítható meg, hogy 2007. évre vonatkoztatva áfa adónemben az adóhatóság milyen jogerős határozatot hozott a ... esetében.

A Kúria 95. sz. BK. véleményének III. pontja tartalmazza, miszerint a költségvetési csalás elkövetőjével szemben akkor, ha a bűncselekmény a költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel függ össze, a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyonekobzást kell elrendelni.

A kétszeres elvonás tilalmára tekintettel akkor, ha a kiesett bevétel megfizetésére az annak kapcsán eljárni jogosult hatóság az elkövetőt vagy azt a gazdálkodó szervezetet, amelyik azzal gazdagodott már kötelezte, nincs helye vagyonekobzás alkalmazásának.

A vagyonekobzást az elkövetővel szemben, illetve akkor, ha az ilyen vagyonnal nem az elkövető, hanem gazdálkodó szervezet gazdagodott, az utóbbival szemben kell elrendelni (az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogszabályok: 1978. évi IV. tv. 77/B. § a) pontja, (2) bekezdés, továbbá 77/C. § (4) bekezdése).

A vádlott gazdagodása kapcsán az ítélet tábla a fellebbezési főügyészség álláspontját osztja egyébként abban, hogy a már nem a formális ügyvezetése alatt álló cég nevében felvett pénzüsszegekkel az alvállalkozók felé teljesített kifizetések ellenére is az adó elvonása révén a vádlott gazdagodott.

A kifejtettek értelmében a megalapozatlan döntést az ítéletábra a Be. 376. § (1) bekezdésének alkalmazásával hatályon kívül helyezte mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság ítéletét illetően.

A Be. 570. § (1) bekezdés a) pontja szabályozza, hogy ha a bíróság jogerős ügydöntő határozatában az elkobzásról, a vagyoneklobzásról vagy az elektronikus adat végleges hozzáférhetlenné tételéről nem vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett, erről a bíróság az ügyész indítványára, illetve hivatalból utólag határoz. A bíróság eljárására az 569. § (3) bekezdése az irányadó.

Az adott különleges eljárás lefolytatására a Be. 555. § (1) bekezdés, illetőleg (2) bekezdés b) pontja értelmében az ügyben első fokon eljáró bíróságnak van hatásköre, illetőleg illetékessége, ezért az ítéletábra az adott különleges eljárás lefolytatására a Miskolci Járásbíróságot utasította.

A különleges eljárásban egyértelműen tisztázni kell adóhatóság megkeresésével is, hogy fennállnak-e a vagyoneklobzás alkalmazásának feltételei a vádlottal szemben. A szükséges bizonyítás lefolytatását követően kerülhet abba a helyzetbe az elsőfokú bíróság, hogy érdemben döntsön a vagyoneklobzás kérdésében.

A kifejtettek tekintettel az ítéletábra a Be. 398. § (1) és (3) bekezdései alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a másodfokú bíróság ítéletét, a vagyoneklobzással kapcsolatos rendelkezést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására utasította, míg egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Be. 397. §-ának felhívásával.

Szükségessé vált pontosítani a vádlott lakcímét, illetőleg személyi igazolványának a számát.

Debrecen, 2016. október 5.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.899/2015/7. számú ítélete az ítéletábra jelen határozatában írt változtatással jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2016. október 5.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke